

Міністерство освіти і науки України
ОДЕСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ

46

НАУКОВО-
МЕТОДИЧНА
КОНФЕРЕНЦІЯ

Матеріали конференції

*Перспективи розвитку
науково-методичного забезпечення навчального
процесу в умовах запровадження нового
Закону України «Про вищу освіту»*

ОДЕСА 2015

Матеріали друкуються відповідно до рішення 46-ї науково-методичної конференції ОНАХТ “Перспективи розвитку науково-методичного забезпечення навчального процесу в умовах запровадження нового Закону України «Про вищу освіту»”, яка проходила 8–10 квітня 2015 року.

Склад редакції: Єгоров Б.В., д-р техн. наук, професор,
Трішин Ф.А., канд. техн. наук, доцент,
Загорученко М.В., канд. техн. наук, доцент,
Капрельянц Л.В., д-р техн. наук, професор,
Кананихіна О.М., канд. техн. наук, доцент,
Мураховський В.Г., канд. фіз.-мат. наук, доцент,
Волков В.Е., д-р техн. наук, професор,
Крусір Г.В., д-р техн. наук, професор,
Кручек О.А., канд. техн. наук, доцент,
Корнієнко Ю.К., канд. фіз.-мат. наук, доцент,
Нарушевич-Васильєва О.В., канд. філол. наук, доцент.

В лабораторії “Комп’ютерної електроніки” і “Комп’ютерної схемотехніки” установлені універсальні стенди для демонстрації роботи, вивчення і дослідження вузів традиційної вичислювальної техніки. Разом з цим після виконання кожної чергової роботи студенту пропонується реалізація цього ж макета віртуально на Multisim або Electronics Workbench з демонстрацією на ПК, що, безумовно, сприяє закріпленню знань по даній тематикі. Сценарій проведення робіт стандартний.

Записані на електронну пам’ять бригадні індивідуальні завдання в подальшому з цими ж бригадами реалізуються при виконанні курсових проєктів по відповідним дисциплінам. А найбільш серйозні з них і з найбільш підготовленими студентами виносяться на дипломне проєктування.

КЛЮЧОВІ КОМПЕТЕНЦІЇ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ

І.І. Савенко

Зниження кількості випускників середніх навчальних шкіл загострює конкуренцію між ВНЗ за потенційних абітурієнтів. Контактна профорієнтаційна робота з потенційними абітурієнтами, зустрічі з батьками випускників, інтенсивна пропаганда через засоби масової інформації, дні відкритих дверей, відкриття престижних напрямів підготовки, спеціальностей та спеціалізацій – далеко не повний перелік заходів, які покликані забезпечити прийом абітурієнтів. Втім, названі заходи виступають зовнішніми атрибутами престижності ВНЗ. Основними критеріями, що формують позитивний імідж ВНЗ, виступають якість наданих освітніх послуг та умови їх надання. Аналіз та систематизація якісних і кількісних даних про рівень пропонованих ВНЗ освітніх послуг та умов їх надання має важливе значення, адже система освіти є одним із наймасовіших соціальних інститутів.

ЮНЕСКО визначає залежність якості отриманої освіти від якості складових частин даної системи: кваліфікації професорсько-викладацького персоналу, рівня розробленості навчальних програм, якості довузівської підготовки студентів, стану інфраструктури ВНЗ, а також його внутрішнього і зовнішнього середовища.

Враховуючи те, що сутністю діяльності ВНЗ є надання освітянських послуг, його слід сприймати як сукупність компетенцій – похідних від множини критеріїв: рівня менеджменту керівництва; знань, професійних навичок, умінь, технологій викладання професорсько-викладацьким складом; рівня матеріально-технічного забезпечення тощо. Основними критеріями якості наданих освітянських послуг виступають конкурентоспроможність випускників ВНЗ на ринку праці, позитивна оцінка діяльності випускників на своїх перших робочих місцях роботодавцями та, безумовно, високий відсоток випускників, які займають високі керівні та фахові посади на підприємствах і в організаціях галузей національної економіки, в органах державного управління.

Аналіз та дослідження компетенцій дали змогу провести їх класифікацію за напрямками діяльності ВНЗ. На думку автора, їх можна виокремити в три групи: функціональні, ключові та стратегічні (табл. 1).

Компетенції ВНЗ є його спроможностями до здійснення певного виду діяльності і їх можна розглядати як:

По-перше, результат попереднього досвіду, що охоплює події з часів заснування ВНЗ, перших етапів його становлення (початкові умови створення ВНЗ, його основну мету та функції, значення для економіки країни).

По-друге, як стратегічний потенціал, що формується на ресурсному, організаційному й управлінському рівнях та становить сукупність ресурсів і компетенцій з унікальними властивостями для створення та нарощування нових можливостей ефективного функціонування та розвитку ВНЗ.

По-третє, важливого значення набуває необхідність дослідження компетенцій кожного окремо взятого підрозділу ВНЗ та компетенцій, характерних ВНЗ як системі, яких не мають підрозділи.

Таблиця 1

Класифікація компетенцій ВНЗ

Функціональні компетенції	Ключові компетенції	Стратегічні компетенції
Компетенції підрозділів ВНЗ, що забезпечують здійснення відповідних їм функцій максимально ефективним способом у навчальному процесі, науковій діяльності, виховній роботі та соціальної сфері	Компетенції, характерні ВНЗ, які є лідерами-новаторами в системі галузевої, національної та інтернаціональної освіти	Компетенції, характерні ВНЗ, які є лідерами у сфері інноваційних розробок, їх впровадження та супроводження в рамках національної та світової економік

У результаті дослідження було виявлено наступні наявні компетенції вищих навчальних закладів (табл. 2).

Таблиця 2

Перелік компетенцій вищих навчальних закладів

Вид компетенцій	Зміст компетенції
Ключові	Співпраця на умовах партнерства в національних та інтернаціональних кластерних формуваннях, технопарках, бізнес-інкубаторах. Наукові розробки процесних і предметних інновацій та впровадження їх у галузях національної та світової економіки. Надання консультативних послуг з питань розвитку базових галузей. Співпраця з вітчизняними та закордонними підприємствами.

Стратегічні	<p>Співпраця представників професорсько-викладацького складу ВНЗ у комісіях МОН України.</p> <p>Ініціативна діяльність щодо розробки стандартів та методів викладання у ВНЗ.</p> <p>Співпраця із закордонними провідними ВНЗ в рамках наукових, навчальних та соціальних сфер.</p> <p>Обмін студентами та викладачами із провідними вітчизняними та закордонними базовими навчальними та науково-дослідницькими закладами.</p>
Функціональні	<p><u>У НАВЧАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ</u></p> <p>Надання якісних теоретичних освітніх послуг у режимах денної, вечірньої та заочної форм навчання.</p> <p>Підготовка фахівців базових та перспективних спеціальностей.</p> <p>Забезпечення ведення навчального процесу висококваліфікованими професорсько-викладацькими кадрами (у відповідності із структурними вимогами МОН України).</p> <p>Забезпечення методичними матеріалами, підручниками, навчальними посібниками, новітньою спеціальною літературою.</p> <p>Забезпечення новітнім лабораторним обладнанням, відео, аудіо та обчислювальною технікою.</p> <p>Забезпечення аудиторним фондом, лабораторними приміщеннями, читальними залами, спортивними залами та відкритими спортивними майданчиками у відповідності із санітарно-технічними нормативами МОН України.</p> <p>Створення умов для отримання студентами усіх форм навчання якісних та всесторонніх практичних навичок, які забезпечуються провідними підприємствами базової галузі.</p> <p>Гнучка система розрахунків за надані послуги, відстрочка платежів.</p> <p><u>У НАУКОВІЙ ДІЯЛЬНОСТІ</u></p> <p>Функціонування спеціалізованих наукових рад із захисту кандидатських та докторських дисертацій.</p> <p>Функціонування аспірантури та докторантури із підготовка професорсько-викладацьких кадрів спеціальностей ВНЗ.</p> <p>Проведення міжнародних, наукових та науково-практичних конференцій із спеціальностей ВНЗ.</p> <p>Участь викладачів та студентів у зовнішніх міжнародних, наукових та науково-практичних конференціях.</p> <p>Видавництво фахових та спеціалізованих видань.</p> <p>Функціонування наукових шкіл та студентських наукових гуртків.</p> <p>Розробка та впровадження інновацій у науковий процес.</p> <p>Участь у міжнародних та національних конкурсах на отримання грантів</p>

У ВИХОВНОМУ ПРОЦЕСІ

Функціонування інститутів тьютерства та кураторства.

Проведення роботи зі студентами коледжів та технікумів щодо продовження навчання у ВНЗ.

Проведення профорієнтаційної роботи з учнями середніх шкіл щодо визначення майбутньої спеціальності і відповідно до вступу до ВНЗ на відповідні напрями підготовки, спеціальності чи спеціалізації.

У СОЦІАЛЬНО-ГОСПОДАРСЬКІЙ СФЕРІ

Створення партнерської атмосфери в ланцюгу: студенти-випускники викладачі-керівництво ВНЗ.

Здатність забезпечувати самофінансування господарської діяльності в необхідному обсязі та у визначені терміни.

Створення умов для участі студентів та співробітників ВНЗ у суспільній роботі, художній самодіяльності, заняття спортом.

Забезпечення їдальнями, кафе, буфетами швидкого харчування.

Надання через мережу санаторіїв-профілакторіїв оздоровлення студентам та співробітникам ВНЗ.

Забезпечення санітарно-гігієнічними приміщеннями відповідно до санітарно-гігієнічних норм.

Забезпечення гуртожитками студентів, які потребують житло.

Конкурентний потенціал ВНЗ забезпечується наявними компетенціями та зростає за рахунок розширення їх переліку, яке здійснюється у двох площинах:

- підвищення якості надання освітянських послуг за рахунок удосконалення системи навчання на платформі діючої наукової парадигми;
- на базі платформи нових знань (інноваційних розробок), які отримали науковці ВНЗ у процесі власних досліджень та впровадили в навчальний процес.

РОЛЬ ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ СТУДЕНТІВ У НАБУТТІ ПРОФЕСІЙНИХ НАВИЧОК

І.Р. Біленька

Професійна підготовка фахівців неприпустима без оволодіння загальнопрофесійними практичними навичками, які безпосередньо відносяться до роботи фахівця з вищою освітою. Оволодіння загальнопрофесійними навичками відбувається у період практик, які являють собою виконання комплексних навчальних завдань, що передбачаються окремою програмою.

Найбільш складним видом є виробничі практики, що представляють собою самостійне виконання студентом в умовах підприємства визначених програмою реальних виробничих завдань.

ЗМІСТ

ІННОВАЦІЙНА СИСТЕМА РОЗВИТКУ ВИЩОЇ ТЕХНІЧНОЇ ОСВІТИ Б.В. Єгоров, І.К. Чайка, В.Є. Браженко	3
МОНІТОРИНГ ЯКОСТІ ОСВІТИ У ВИЩОМУ НАВЧАЛЬНОМУ ЗАКЛАДІ Ф.А. Трішин, В.Г. Мураховський	4
СИСТЕМА ВНУТРІШНЬОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ В.Г. Мураховський, Ф.А. Трішин	6
НОВІТНІ ПІДХОДИ ДО СТВОРЕННЯ ЕФЕКТИВНОГО НАУКОВО-МЕТОДИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ Ю.К. Корнієнко, Ф.А. Трішин	8
ВИКОРИСТАННЯ ДИСТАНЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ЯК ЗАСІБ ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ НАВЧАННЯ Ю.К. Корнієнко, А.П. Пастухова, Л.В. Маслянникова	11
РЕСТРУКТУРИЗАЦІЯ НАВЧАЛЬНОГО НАВАНТАЖЕННЯ В УМОВАХ ЗАПРОВАДЖЕННЯ НОВОГО ЗАКОНУ УКРАЇНИ «ПРО ВИЩУ ОСВІТУ» В.Е. Волков	14
ОСОБЛИВОСТІ ЛЕКЦІЙ-ПРЕЗЕНТАЦІЙ Л.В. Мельник	16
ИСПОЛЬЗОВАНИЕ ИНФОРМАЦИОННЫХ ТЕХНОЛОГИЙ В ПРЕПОДАВАНИИ ТЕХНИЧЕСКИХ ДИСЦИПЛИН М.М. Гаджисєв, С.В. Стайкуца	22
КЛЮЧОВІ КОМПЕТЕНЦІЇ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ І.І. Савенко	27
РОЛЬ ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ СТУДЕНТІВ У НАБУТТІ ПРОФЕСІЙНИХ НАВИЧОК І.Р. Біленька	30
ВПЛИВ ВХІДНОГО КОНТРОЛЮ НА ЯКІСТЬ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ І.Р. Біленька, Н.А. Лазаренко	31
ПРО ОСОБЛИВОСТІ НАУКОВО-МЕТОДИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВИКЛАДАННЯ ГУМАНІТАРНИХ ДИСЦИПЛІН Г.В. Ангелов, О.М. Кананихіна, А.О. Соловей	33
ДИСТАНЦІЙНА ОСВІТА: ПЕРСПЕКТИВИ ТА ПРОБЛЕМИ І.А. Устенко, М.Р. Мардар, О.А. Кручек	34
МІЖДИСЦИПЛІНАРНІСТЬ ЯК ТЕНДЕНЦІЯ РОЗВИТКУ СУЧАСНОЇ НАУКИ ТА ЇЇ ВРАХУВАННЯ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ (НА ПРИКЛАДІ ВИКЛАДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ДЕРЖАВНЕ ТА РЕГІОНАЛЬНЕ УПРАВЛІННЯ») О.І. Павлов	35
ДИПЛОМНЕ ПРОЕКТУВАННЯ МЕНЕДЖЕРІВ: СУЧАСНІ РЕАЛІЇ І.М. Агєєва, Є.М. Коренман, І.О. Седікова	36
РОЗРОБКА ВІДЕОМАТЕРІАЛІВ ДЛЯ ДИСТАНЦІЙНОГО ВИВЧЕННЯ КУРСУ ЗАГАЛЬНОЇ ФІЗИКИ Ю.К. Корнієнко, О.Ю. Розіна	38
СТВОРЕННЯ ДИСТАНЦІЙНОГО КУРСУ ФІЗИКИ ЗА ДОПОМОГОЮ E-LEARNING – ПЛАТФОРМИ MOODLE Ю.К. Корнієнко, О.Ю. Розіна	41
ВПРОВАДЖЕННЯ МЕТОДИКИ UNIDO UN У ДИПЛОМНОМУ ПРОЕКТУВАННІ Г.В. Крусір, А.Л. Цикало	44
ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ ОКР «МАГІСТР» У СУЧАСНИХ УМОВАХ Н.М. Купріна, К.О. Васьковська	46
ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ СУЧАСНИХ ПРОФЕСІЙНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ У НОВИХ УМОВАХ ОРГАНІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ І.М. Агєєва	47
МІСЦЕ ДИСЦИПЛІНИ «МЕТОДИ ДОСЛІДЖЕННЯ У СФЕРІ ГОСТИННОСТІ» У ПІДГОТОВЦІ МАГІСТРІВ СПЕЦІАЛЬНОСТІ «ГОТЕЛЬНА І РЕСТОРАННА СПРАВА» О.В. Дишкантюк, О.О. Антіпіна	48